UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Redemptoris DCC.XIV. perducitur vsq[ue] ad Annum DCCC.XLII. quo & orta hoc sæculo in Oriente, debellata est penitus Iconoclastia; vt planè qui Tomum hunc Panopliam dixerit aduersus impios Iconoclastas, veritatis scopum attinget, Continet annos C.XXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 804. Leonis Pap. III. Annus 9. Caroli Magni 4. Nicephori 3. Impp.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15233

Visual Library

rum Lupus affirmat, probro nimirum tunc adſcribi conſueuiſſe ſi quis rei litterariæ operam daret: nam in dicta [a] ad Eginhardum epiſtola ſic ait: *Amor litterarum ab ipſo ferè initio pueritiæ mihi eſt innatus; nec earum, vt nunc à pleriſq; vocantur, ſuperſtitioſa ocia, faſtidio ſunt.* & paulò inferiùs de ſuo tempore, nempe ſub Ludouico filio Caroli Imperatoris: *Nunc,* inquit, *oneri ſunt, qui aliquid diſcere affectant, & velut in edito ſitos loco ſtudioſos quoſque imperiti vulgo aſpectantes, ſi quid in eis culpæ deprehenderint, id nō humano vitio, ſed qualitati diſciplinarum aſſignant. Ita dum alij dignam ſapientiæ palmam non capiunt, alij famam verentur indignam, à tam præclaro opere deſtiterunt.* hæc ipſe.

[a] Lup. Ferr. epiſt.

Quibus vides, Lector, quas ſuo tempore Carolus penè extinctas reuocauit bonas litteras, eaſdem cum ipſo ferme defunctas, vel ſaltem languore correptas, ſuo genuino caruiſſe virore; vt nō mirum ſit, ſi eo tempore, qui doctiores eſſe viderentur, ijdem iuxta Apoſtolum, [b] infirmi & imbecilles extiterint, & dormierint cæco ignorantiæ ſomno, vt non fuerint vllatenus aſſecuti, quæ de ſacris imaginibus Nicænum Oecumenicum Concilium ſtatuiſſet, & Romana Eccleſia comprobaſſet, vt ſuo loco ſuperiùs de ipſis pluribus demonſtratum, & aliâ occaſione iterum dicetur inferiùs in Ludouico.

[b] 1. Cor. 11

IESV CHRISTI
Annus 803.

LEONIS PAP. III. Annus 8. | CAROLI MAGNI 3. NICEPHORI 2. IMPP.

I. REDEMPTORIS annus octingenteſimus tertius Indictione vndecimâ inchoatur, quo menſe Auguſto moritur in exilio Irene Auguſta ærumnis confecta Nicephori Tyranni ſæuitia. ſed & Bardanes in Oriente fruſtrà ſuſcepit Imperium: extincti ſunt alij complures nobiles eiuſdem Imperatoris ſæuitiâ, de quibus ſcribit Theophanes, qui res geſtas Nicephori huius anni ita recenſet: *Pridie Kalendas Maij mortuus eſt Niceta Triphilius (vt aiunt) à Nicephoro veneno extinctus. Et Nonis Maij feriâ quintâ, cùm Nicephorus ad ſuburbana Chalcedonis exiſſet, equumq; manſuetiſſimum aſcendiſſet, hic ipſum ex Dei prouidentia eijciens, pedem eius contriuit. At verò decimoquarto Kalend. Auguſti feriâ quartâ, horâ primâ, Bardanes Patricius, & Prætor Orientalium qui cognominatus eſt Turcus, appellatus eſt Imperator vltrò ab omnibus ſuis thematibus. Qui multum renitens vt euaderet illos, minimè valuit, & deſcendens vſque Chryſopolim, & cùm circuiſſet diebus octo, & minimè receptus fuiſſet, rediJt vſque Malagina. Qui metuens Deum, & recogitans, ne fortè pro ſe mactatio Chriſtianorum efficeretur, miſit ad Nicephorum, & accepto in ſcriptis propria manu eius, in quo & ſanctiſſimus Taraſius Patriarcha & omnes Patricij ſubſcripſerunt, quod illæſus & indemnis cum omnibus qui cum ipſo erant, foret ſeruandus, ſexto Idus Septembris clam fugiens deſcendit in ciuitatem Bithyniæ, in monaſterium Heraclij, & inuento chelandio quod ab Imperatore fuerat ad hoc miſſum, tonſus eſt, & indutus ſtolâ monaſticâ, & ingreſſus illud, abijt in inſulam quæ dicebatur Prima, in qua ædificauerat monaſterium, opinatus, quod foret veriturus terribile verbum quod dederat ſibi contemptibilis Nicephorus, & in nullo eſſet lædendus. At ille primùm quidem denudat eum ſubſtantiâ eius, & acceptâ occaſione, omnes thematum principes & habitatores quoſdam de regia vrbe captiuauit, exercitum autem priuatū toga deſeruit.* addit inferiùs de eodem miſero Bardane ab eodē Nicephoro luminibus priuato.

BARDANES ACCLAMATVR IMP.

II. De obitu autem Auguſtæ hæc habet: *Verùm quis ſermo enarrare ſufficit dignè cætera quæ diebus illis ab eo geſta ſunt propter indulgentiam Dei pro commiſſis noſtris? Nonâ verò die, menſe Auguſto vndecima Indictionis defuncta eſt Imperatrix Irene Auguſta in exilio, in inſula Leſbo, & tranſlatum eſt corpus eius in inſulam Principis, in monaſterium quod ipſa conſtruxerat.*

OBITVS IRENES AVGVSTÆ.

Eodem anno ſecundo Imperij ſui Nicephorus coronauit filium ſuum Stauratium per Taraſium ſanctiſſimum Patriarcham in ambone maioris Eccleſiæ in Imperatorem, cùm eſſet inutilis modis omnibus ad tantam dignitatem, tam aſpectu, quàm robore & ſenſu. hæc Theophanes, additque menſe Auguſti in prœlio aduerſus Arabes Nicephorum poſteriores tuliſſe, in diſcrimenque vitæ inductum à ſuis vix ereptum. Sed ad res Occidentales.

III. Hoc anno Legati Caroli Magni qui cum pace à Nicephoro Imperatore dimiſſi fuerunt, vnà cum Legatis ipſius ad Carolum in Germaniam peruenêre, de quibus hæc in vita eiuſdem Imperatoris hoc anno: *Miſſi domni Imperatoris de Conſtantinopoli reuerſi ſunt, & venerunt cum eis Legati Nicephori Imperatoris qui tunc Rempublicam gerebat (nam Irenam poſt aduentum legationis Franciæ depoſuerunt) quorum nomina ſunt Michaël Epiſcopus, Petrus Abbas, Calliſtus Abbas, Candidatus Abbas, qui venerunt in Germaniam ſuper fluuium Sala in loco qui dicitur Sales; & pactum faciendæ pacis in ſcripto ſuſceperunt. & dimiſſi cum epiſtola Imperatoris Romam regreſſi, & in Conſtantinopolim reuerſi ſunt.* hæc ibi.

LEGATI NICEPH. IMP. REDEVNT CVM PACE CONSTANTINOPOLIM

Hoc [c] anno Indictione vndecimâ, decimo Kalendas Aprilis, Leo Papa pallium conceſſit Fortunato Gradenſi Patriarchæ in locum Ioannis ſuffecto, qui occiſus fuerat à Ioanne Duce Venetiarum.

[c] Apud Sigo. de Reg. Ital. li. 4. hoc an. & ſeq.

IESV CHRISTI
Annus 804.

LEONIS PAP. III. Annus 9. | CAROLI MAGNI 4. NICEPHORI 3. IMPP.

I. OCTINGENTESIMVS quartus annus Redemptoris duodecimâ Indictione ſignatur, in cuius fine Leo Romanus Pontifex rurſum in Germaniam ſe contulit ad Carolum Magnum, de cuius aduentu & eius ratione hæc habent Annales Francorum in vita Caroli Magni per ſingulos annos digeſta: *Medio Nouembrio allatum eſt Carolo, Leonem Papam Natalem Domini cum eo celebrare velle vbicumque hoc contingere potuiſſet. Quem ſtatim, miſſo ad S. Mauritium Carolo filio ſuo, honorificè ſuſcipere iuſſit. Ipſe obuiam illi ad Rhemorum ciuitatem profectus eſt, ibiq; ſuſcepit eum. Primò Cariſiacum villam, vbi Natale Domini celebrauit, deinde Aquiſgranum perduxit, & donatum magnis muneribus per Baioariam ire volentem reduci fecit vſq; Rauennam. cauſa aduentus eius hæc erat. Perlatum eſt ad Imperatorem, æſtate præteritâ, Chriſti ſanguinem in Mantua ciuitate fuiſſe repertum. Propter hoc miſit ad Papam, petens vt huius famæ veritatem inquireret. Qui acceptâ occaſione exeundi, primò in Longobardiam quaſi pro inquiſitione iſta profectus eſt, idem ad Imperatorem veniens, manſit cum eo dies octo, reuerſuſq; eſt Romam.* hæc ibi, & quidem ſummatim collecta.

LEO PAP. ITERVM VENIT IN GERMANIAM AD CAROL. MAGNVM

Cæterùm quod ad ſanguinem Chriſti pertinet, re multùm examinata, inuentus eſt & comprobatus ille fuiſſe, qui ex Chriſti corpore fluxit, tempore paſsionis eius, non autem ille, qui Beryti (vt vidimus) ex ſacra Crucifixi imagine fluxerat. de qua veritate extare dicūtur ſacra diplomata Romanorum Pontificum, vt de his non ſit ampliùs dubitandum. ſed ego non vidi.

II. Quod verò ſpectat ad res geſtas à Leone in Germania: prolixior de cunctis narratio habetur in epiſtola S. Ludgeri his verbis: [d] *Idem S. Leo Papa, anno Dominicæ incarnationis octingenteſimo * tertio cum magna ſolemnitate ſuorum Cardinalium, Archiepiſcoporum, Epiſcoporum, & prælatorum & primatum ad Imperatorem Carolum in Germaniam veniens, & ab eodem Imperatore Imperialiter cum ſuis ſuſceptus, inter multa pietatis ſuæ opera, inſtantiâ eiuſdem ſereniſſimi Imperatoris & Regis, Aquiſgrani in Palatio dedicauit Eccleſiam perpetuæ Virginis Mariæ, donans eamdem Eccleſiam multis indulgentijs. Deinde humili petitione & inſtantiâ venerabilis patris Gerbaldi Epiſcopi Leodienſis conſecrauit Eccleſias glorioſæ Virginis Mariæ tam in Tungris, quàm in Viſeto. Et in Colonia Agrippina, tam ad ſanctum Martinum, quàm in Capitolio altaria conſecrauit, & multa alia monaſteria & altaria & capellas per Alemanniam & Galliam conſecrauit, vbique multas indulgentias conferendo. Tandem deuota inſtantia glorioſiſſimi Imperatoris Caroli, & venerabilis viri Hildebaldi Archipræſidis Colonienſis, venit à Colonia idem ſan-*

[d] Epiſt. S. Ludg. c. 9. apud Sur. in Suibert. die 1. Mart. tom. 2.

RES GESTÆ A S. LEONE PAPA IN GERMANIA.

INDVLG. CONCESSÆ A LEONE PAPA.

ctus Papa Leo nauigio in VVerdam ſtipatus Imperatoria maieſtate, ac ſacrato choro ſanctorum Cardinalium & Archiepiſcoporum, & multorum procerum. Cui occurrunt vſq; ad Rhenum deuoti fratres conuentus S. Suiberti proceſſionaliter cum incolis eiuſdem oppidi de VVerda, introducentes eum cum Imperatore, & cæteris in eccleſiam S. Suiberti, multùm deuotè ac honeſtè. & die illo quo intrauit, ieiunauerunt incolæ de VVerda cum toto cõuentu auctoritate Apoſtolicâ.

III. RELATVS INTER SANCTOS S. SVVIBERTVS. *Alterâ verò die, qui fuit pridie Nonas Septembris, tam Papa ſanctus Leo quàm Carolus Imperator & alij conuenientes in Eccleſia & conuentu S. Suiberti, ibi oratione finita omnium conuenientium in Eccleſia ſtatim celebrante ſolemniter ſummam Miſſam Felice Hildebaldo Colonienſi Archiepiſcopo, & ſanctiſsimâ vitâ ipſius Suiberti cum innumeris miraculis conſcriptâ per venerabilem presbyterum Marcellinum ſocium & conterraneum ipſius Sancti ibidem lectâ. Papa ſanctus Leo, de aſſenſu pariter & cõſenſu ſuorum Cardinalium, cæterorumq; prælatorum illic coram aſtantium ſolemniter catalogo ſanctorum Confeſſorum ipſum adſcripſit. Quo facto, pulſatâ campanâ, conuentus per aliquot horas ad honorem Dei, & gloriam ipſius ſancti, cùm per dulcia modulamina laudum fratres deuotiſsimè Deo rependiſſent gratias, cantãdo humiliter hymnum, Te Deum laudamus, & reliquiæ, ſiue oſſa ipſius ex monumento, in præſentia ſanctiſsimi Apoſtolici Leonis & Caroli Imperatoris, cæterorumq; per præfatum Archiepiſcopum Colonienſem tollerentur deuotè, maxima dulciſsimi odoris in eodẽ loco cælitùs effuſa eſt fragrantia, cuius ſuauitas omnium ora & corda adſtantium reficiebat, ita vt nullus ambigeret, ibidem adeſſe Angelorum choros.*

IV. *Facta ſunt hæc pridie Nonas Septembris, præſentibus ibidem victoriosiſsimo Carolo ſemper Auguſto, Romanorum Imperatore & Francorum Rege, venerabilibusq; Patribus Cardinalibus, Archiepiſcopis, Bernardo Oſtienſi, & Fortunato Treuerorum, Theodoro Sabinenſium, Nicolao tituli S. Crucis in Hieruſalem, Euſtachio S. Praxedis, Bonifacio tituli ſanctorum Marcellini & Petri presbyteris Cardinalibus, Gerbaldo Leodienſi, Volquino Normenſium Epiſcopis, & præſertim Felice Hildebaldo Colonienſi Archiepiſcopo, cuius induſtriâ & piâ inſtantiâ ſanctus Leo VVerdam nauigauit, & S. Suibertum in * diuos retulit, cum multis alijs prælatis & proceribus.*

* ſanctos

INDVLGENTIAE CONCESSÆ ECCLESIAE S. SVVIBERTI. *Statuit inſuper ſanctiſsimus Papa Leo illum diem canonizationis & exaltationis ſancti Suiberti egregij Epiſcopi, perpetuis temporibus per totum oppidum à cunctis incolis VVerdæ celebrandum ob honorem ſancti Suiberti Apoſtolici Epiſcopi. Obtulit autem idem ſanctus Papa eidem Eccleſiæ ſpeciales indulgentias cunctis fidelibus celebrantibus feſtum ſancti Suiberti Epiſcopi, & ad diuina confluentibus. Item idem Papa obtulit paruam auream Crucem refertam particulâ ſanctæ Crucis Domini noſtri Ieſu Chriſti.*

* c. OBLATIONES FACTAE SANCTO SVVIBERTO. *Imperator verò Carolus obtulit duos aureos calices ex auro puro, & totidem ampullas eiuſdem auri cum multis alijs Eccleſiarum * Clenodijs pretioſis, vt dum diuinum myſterium in VVerdenſi conuentu perageretur cum eiſdem, ipſius Imperatoris iugis fieret memoria. Obtulerunt pariter omnes à maiori vſq; ad minorem, iuxta deuotionem & inſpirationem ſpiritus, & pro facultate, vt fieret ſolemnis capſula, & pretioſum feretrum, in quo collocarentur ſacroſancta oſſa S. Suiberti Epiſcopi, ad laudem & gloriam Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui viuit & regnat cum Deo Patre in vnitate Spiritus ſancti per infinita ſæcula ſæculorum, Amen.* Quid præterea mirandum acciderit, cùm adhuc eſſet ibidem S. Pontifex Leo, in eadem S. Ludgeri Epiſcopi epiſtola ita narratur.

V. *Igitur cùm rumor aduentus ſancti Leonis Papæ, & Caroli ſereniſsimi Imperatoris, cæterorumq; prælatorum & Principum in VVerdam ad canonizandum S. Suibertum, vbique per vicinam prouinciam peruolaſſet, confluebant multi populi vtriuſque ſexus cum filijs & filiabus ſuis VVerdam, ad percipiendum à ſancto Papa remiſsionem ſuorum peccatorum & Apoſtolicam benedictionem, & ad intuendum tantæ celebritatis actum. Inter quos erat quædam nobilis domina Irmgardis, mulier honeſta & proba, germana venerabilis patris Hildebaldi Colonienſis Archiepiſcopi, vxor ſtrenui Bartoldi domicelli de Geinbergen habitans & reſidens illo tempore in Troia ſiue Xantis. Quæ domicella cum duabus ſolummodo pediſſequis, & primogenito ſuo Gocelino * ſemi octo annorum puero, & cum multis alijs honeſtis perſonis ex Xantis*

* octo cũ dimidio

VVerdam nauigans eidem celebritati conſpectu ... interesse volens & decreuit. Et appropinquantes VVerdæ, cùm nautæ propter multas alias naues ibidem congregatas ſolito ampliùs ... mutarent, vt conuenientius littori nauem applicarent: Gocelinus ſtans prope matrem in prora nauis ex colliſione nauium ... pedibus, corruit extra nauim in Rhenum & ſubmerſus eſt. Quod mater eius videns (quæ etiam cecidit ex colliſione nauium ...) & puerum ſuum iuuare non valens, ſeſe ſimul in Rhenum præcipitare conabatur, ſed tenta & impedita per pediſſequas & alios probos homines, ſciſſo velamine capitis ſui, ... inconſolabiliter flens, magno eiulatu & lamentis impleuit littora Rheni. Erat autem hora ferè quinta veſpertina. Archiepiſcopus verò frater eius illa audiens ingemuit & multum tribulabatur, ... diſſeque quoque cuncta denuntiauit Bartoldo ... ſubmerſione pueri ſui.

VI. *Domicella itaq; comploſis manibus, tanquam mulier vidua intrans Eccleſiam S. Suiberti, cum magno eiulatu & gemitu ... exorauit pietatem, vt meritis S. Suiberti filium ſuum ſibi reſtituere dignaretur. Conſolata deniq; à multis honeſtiſsimis matronis, & præcipuè ab Archiepiſcopo fratre ſuo ducente eam in hoſpitium ſuum, vt eam refocillando conſolaretur. Sed illa quieſcere minimè valens, noctem illam totam inſomnem ducens, ... aſſiduè deuoto & contribulato corde S. Suibertum precabatur, ... dudum multis in tribulationibus ſubueniebat, ſibi etiam ... ſolitâ pietate ſubuenire non dedignaretur, ... ſuffragantibus meritis viuum recipere poſſet, perpetuis temporibus ſuo miniſterio aſsignaret.*

Alterâ die cùm auroræ eminentibus radijs illuſtraret, ... honeſti viri amore Dei & petitione Archiepiſcopi ... cœperunt ſubmerſum domicellum Gocelinum quærere ... retis, & alijs opportunis inſtrumentis. Tandem horâ ſextâ ... ante Miſſarum ſolemnia, quidam dictus Lambertus ... brica vnco ſentiens, & tangens ipſum veſte, ... gaciter ex profundo Rheni per veſtem ſurſum trahens ... defunctum matri præſentauit. Quæ ipſum defunctum videns, ... gua effecta, & in extaſi poſita ſtupuit, ſed ad ſe reuerſa ... is amplectens, ſequentibus eã multis honeſtis viris ... ſonis flentibus, & ei cõdolentibus, depoſuit illum ... S. Suiberti, factaq; ab omnibus deuota oratione, ... redijt, oculos aperuit & reuixit, ſurgensq; ... admirans multitudinem & frequentiam populorum ... tium, loquebatur matri ſuæ dulciter. Statimq; ... didis veſtibus propter compreſſionem hominum ... dam, poſuerunt in eminentiori loco, vt ab omnibus ... Quo viſo, factus eſt clamor omnium, Deum in S. Suiberto ... dantium, de tanta, tamq; manifeſta gratia ... berti palam omnibus oſtenſa.

VII. *Eâdem verò horâ venit feſtinanter ... dus cum decem tantùm vernaculis, multum ... lens de perditione dilecti filij ſui: erat enim ... peratoris in illis oris. Intrãs verò Eccleſiam, ... ſet eum à morte reſuſcitatum, glorificauit Deum in ... Suiberto. Igitur ſanctiſsimus Apoſtolicus & Imperator ... ſta percipientes ab Archiepiſcopo Colonienſi ... reſuſcitati, eundem puerum ad ſe accerſiri & ... Quem viuum videntes, qui per quindecim ferè horas ... profundo Rheni iacuerat, laudauerunt potentiam Dei, ... diuerſis ſignis dilectos ſuos magnificat & honorat. ... verò conſenſu parentum, depoſitâ argenteâ ... lum geſſit idem Gocelinus reſuſcitatus, ipſum clericum ... mutauitq; nomen eius, ipſum Suibertum nominauit ... naſterium S. Suiberti intrans, eidem ſancto humiliter ... uiuit. Aſsignauitq; domicellus Bartoldus eodem monaſterio ... S. Suiberti & filij ſui, certa prædia perpetuis temporibus ... da.* hucuſque auctor.

VIII. Hæc autem de tempore commorationis Leonis Papæ cum Carolo Imperatore in Germania, cùm in Annalibus Francorum aſſeratur, nonnisi octo dies apud Carolum manſiſſe Leonem: fortaſſe ad primum aduentum Leonis in Germaniam referenda commodius ... conſidera.

Hoc eodem anno (vt ijdem Annales Francorum habent) idem Carolus Imperator ob rebelliões ... ſingulis Saxones, conſilium init, vt qui ...

Albim

Albim fluuium, eoſdem inde deduceret, & in Franciam colonos duceret, ſicq; factum eſt, vt Saxonicum bellum triginta annorum ſpacio agitatum tandem quieſceret. De his autem Eginhardus in Caroli Magni vita, hæc habet: *Omnibus qui reſiſtere ſolebant profligatis, & in ſuam poteſtatem redactis, decem hominum millia ex ijs qui trans ripam Albis fluminis incolebant, cum vxoribus & liberis ſublatos tranſtulit, & huc atq; illuc per Galliam & Germaniam multimodâ diuiſione diſtribuit. atq; conditione à Rege propoſita, & ab illis ſuſcepta, tractum per tot annos bellum conſtat eſſe finitum, vt abiecto dæmonum cultu, & relictis patrijs ceremonijs, Chriſtianæ Fidei atq; religionis ſacramenta ſuſciperent, & Francis adunati vnus cum eis populus efficeretur.* hæc ipſe, qui numerat ſpacium belli huius annos triginta tres.

IX. Porrò ex eiſdem Saxonibus Romam quoq; directam eſſe coloniã, apud Anaſtaſium leges: datus illis locus prope Baſilicam S. Petri Apoſtoli ad incolendum, qui ob id nominatus eſt Vicus Saxonum, de quo inferiùs ſuo loco dicendum erit, hodie verò Saxia pro Saxonia idem locus appellatus, vbi nunc eſt celebre Hoſpitale, dictum S. Spiritus in Saxia. Conſule Notas in Martyrologium Romanum, vbi agitur de SS. Martyribus Tryphone, Reſpicio, & Nympha, qui ponuntur in Saxonia, hoc eſt, in Vico Saxonum, qui nunc (vt dictum eſt) Saxia pro Saxonia nuncupatur.

Quid inſuper? Conſtat quidẽ certã fide ipſum Carolũ Magnum Imperatorem ſubiectã ſibi Saxoniam (vt profitebatur) auxilio S. Petri Apoſtolorum Principis, eidem S. Petro Apoſtolo obtuliſſe. Eſt de his aſſertio Gregorij Papæ Septimi in epiſtola quam ſcripſit ad P. Albanenſem Epiſcopum, & G. Principem Salernitanum, quos Legatos miſit in Gallias: quã etiam innoteſcit eiuſdem Imperatoris pietas, qui collectã annuam indixit ſuis prouincijs Eccleſiæ Romanæ exhibendam, eſt perbreuis ipſa epiſtola, quam hic tibi reddendam putamus, ſic ſe habet[a]:

X. *Gregorius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei dilectis filijs noſtris P. Albanenſi Epiſcopo, & G. Principi Salernitano Legatis noſtræ Apoſtolicæ Sedis in Gallias ſalutem & Apoſtolicam benedictionem.*

Vobis commiſſa negocia non latent, etiam vos ita, ac ſi noſtra, immò quia noſtra ibi in vobis præſentia eſt, cuncta dignè peragite. Dicendum eſt autem omnibus Gallis, & per veram obedientiam præcipiendum, vt vnaquæque domus ſaltem vnum denarium annuatim ſoluant B. Petro, ſi eum recognoſcunt patrem & paſtorem ſuum, more antiquo. Nam Carolus Imperator, ſicut legitur in tomo eius, qui in Archiuo Eccleſiæ B. Petri habetur, in tribus locis annuatim colligebat mille & ducentas libras ad ſeruitium Apoſtolicæ Sedis, id eſt, Aquiſgrani, apud Podium S. Mariæ, & apud S. Aegidium, excepto hoc quod vnuſquiſq; propriâ deuotione offerebat. Idem verò Magnus Imperator Saxoniam obtulit B. Petro, cuius eã deuicit adiutorio, & poſuit ſignum deuotionis & libertatis, ſicuti ipſi Saxones habent ſcriptum, & prudentes illorum ſatis ſciunt. hucuſq; epiſtola Gregorij Papæ, quã religioſiſsimi Principis pietatem magis magiſq; commendes.

Sed quod priuilegium hoc anno quarto ſui Imperij idem Carolus dedit Eccleſiæ Oſnaburgenſi in Saxonia videamus; integrum enim conſeruatum extat[b], quod ſic ſe habet:

XI. *In nomine ſanctæ & indiuiduæ Trinitatis Carolus Imp. Auguſtus Romanum gubernans imperium, dominus, & Rex Francorum & Longobardorum, necnon dominator & Saxonum.*

Notum ſit omnibus ſanctæ Eccleſiæ fidelibus, noſtriſq; præſentibus & futuris, quòd nos ob noſtræ mercedis augmentum, VViſoni Epiſcopo Oſnaburgenſi ſuæ Eccleſiæ, quam nos primam in omni Saxonia, in honorem S. Petri principis Apoſtolorum, & ſanctorum Martyrum Criſpini & Criſpiniani conſtruximus, quoddam nemus vel foreſtum intra hæc loca Farnenumchel, Roſtenſlhem, Angara, Oſnegſenethe, Dershoſſet, Egeſterfeldt, immunes à collaudatione illius regionis potentum, cum omni integritate in porcis ſilueſtribus, ceruis, auibus & piſcibus, omniq; venatione quæ ſub banno vſuali ad foreſtum deputatur ad ſimilitudinem foreſti noſtri Aquiſgrani in Silueta Oſnegi, in perpetuum pietatis vſum donauimus eã videlicet ratione, quòd ſi quiſpiam hoc idem nemus noſtro banno munitum ſine prædictæ Sedis Epiſcopi licentia ſtudio venãdi, vel aliud agendi vnquam intrauerit, ſciat ſe tam diuinæ quàm regiæ vltionis vindictam incurſurum, necnon pro delicto ſexaginta ſolidos noſtri ponderis, quos nobis pro banno violato debere ſtatuimus, redditurum.

XII. *Inſuper verò eidem Epiſcopo, eiuſq; ſucceſſoribus perpetuam cõcedimus licentiã, libertatem, & ab omni regali imperio abſolutionem, niſi fortè contingat, vt Imp. Romanorum, & Rex Græcorũ coniugalia fœdera inter filios eorum contrahi diſponant: tunc Eccleſiæ illius Epiſcopus cum ſumptu à Rege vel ab imperatore adhibito, laborem ſimul & honorem illius legationis aſſumet. Et ea de cauſa ſtatuimus, quòd in eodem loco Græcas & Latinas ſcholas in perpetuum manere ordinauimus, nec vnquam clericos vtriuſque linguæ gnaros deeſſe confidimus. Et vt hæc auctoritas firmior habeatur, & diuturnis temporibus melius conſeruetur, manu propriâ ſubter ea roborare decreuimus, & annulo noſtro ſigillare iuſsimus. Dat. tertio Kalendas Ianuarij, anno quarto Chriſto propitio Imperij noſtri, trigeſimoſeptimo Regni noſtri in Francia, atque trigeſimoprimo in Italia. Actum Aquiſgrani in palatio, in nomine Domini feliciter, Amen.*

Sic igitur Carolus Magnus hac donatione non ſolùm Eccleſiæ illi conſuluit, ſed & Regijs legationibus, vt illic erudirentur homines tum Græcis, tum Latinis litteris, vt vtraque præditi facultate, dignè idem munus obire poſſent.

XIII. Hoc eodem anno Alcuinus qui & Albinus Flaccus cognomento, de quo plura ſuperiùs, idemque Abbas ſancti Martini ex hac vita migrauit, vt Odorannus eſt auctor. Meminit de ipſius ſcriptis Sigebertus anno Redemptoris ſeptingenteſimo nonageſimo, pariterque Honorius Auguſtodunenſis, ſed copioſiùs Hælinandus. Præter Abbatiam ſancti Martini nihil inuenimus Alcuino collatum, niſi cellam ſancti Iudoci ad hoſpitium præſtandum peregrinis eidem commendatam, eſt de his teſtimonium Lupi Ferrarienſis in epiſtola[c] ad Lotharium Regem, cùm eandem ipſe cellam accepiſſet à Caroli Magni filio Ludouico Imperatore, ait enim: *Cellam ſancti Iudoci, quam Carolus Magnus quondam Alcuino ad eleemoſynam exhibendam peregrinis commiſerat, beatæ memoriæ pater veſter nobis eâ ratione conceſſit (ſicut edictum illius atteſtatur) vt quod eleemoſynæ ſupereſſet, in noſtrum vſum cederet.* hæc Lupus Abbas. Quod poſt hæc editum reperimus eius epitaphium, hic deſcribendum nõ prætermiſimus, ſic ſe habet[d]:

Hic rogo pauxillum veniens ſubſiſte viator,
Et mea ſcrutare pectore dicta tuo.
Vt tua, deq; meis cognoſcas fata figuris,
Vertitur en ſpecies vt mea ſicq; tua.
Quod nunc es fueram formoſus in orbe viator:
Et quod nunc ego ſum, tuq; futurus eris.
Delitias mundi caſſo ſectabar amore,
Nunc & cinis & puluis vermibus atq; cibus.
Quapropter potiùs animam curare memento
Quàm carnem: quoniam hæc manet, illa perit.
Cur tibi rura paras? quàm paruo cernis in antro
Me tenet hic requies, ſic tua parua fiet.
Cur Tyrio corpus inhias veſtirier oſtro,
Quod mox eſuriens puluere vermis edet?
Vt flores pereunt vento veniente minaci:
Sic tua namque caro gloria tota perit.
Tu mihi redde vicem, Lector, rogo carminis huius,
Et dic da veniam Chriſte tuo famulo.
Obſecro nulla manus violet pia iura ſepulchri
Perſonet Angelica donec ab arce tuba,
Qui iaces in tumulo, terræ de puluere ſurge,
Magnus adeſt Iudex, millibus innumeris.
Alcuine nomen erat Sophiam mihi ſemper amanti
Pro quo funde preces mente legens titulum.

poſt hæc iſta:

Hic requieſcit beatæ memoriæ dominus Alcuinus Abbas, qui obijt in pace decimoquarto Kalend. Iunias.

Quãdo legeritis ò vos omnes, orate pro eo, & dicite: Requiem æternam donet ei Dominus. hactenùs tanti viri rediuiua memoria.

Cæterùm quod ad tempus eius obitus ſpectat, ipſum Albinum adhuc poſt hæc tempora fuiſſe ſuperſtitem, quæ de eo inferiùs aſſeruntur, affirmare nos cogunt con-

[c] Lup. epiſtola 11.

[d] Antiq. lect. tom. 6 pag. 409.

tra ipſum Oderannum. Verùm de ipſius Albini ætate maximæ inſurgunt difficultates, quandoquidem ſi ipſe idem eſt, de quo Beda meminit, planè centenariam ætatem longè exceſsiſſe dicendum eſſet. Quamobrem illud potiùs aſſeruerim, aut illum Albinum cuius meminit Beda alium omninò diuerſum eſſe ab eo qui vixit ſub Carolo Magno, eiuſque hunc poſteriorem fortaſsè fuiſſe diſcipulum, aut certè fatendum, non omnia quæ tribuuntur Albino eius eſſe. Nos autem bona fide quæ accepimus cuſa illa damus.

IESV CHRISTI
Annus 805.

LEONIS PAP. III. Annus 10. CAROLI MAGNI 5. NICEPHORI 4. IMPP.

I. NICEPHORVS TRIBVTVM SPONDET PRINCIPI SARRACENOR.

CHRISTI annus octingenteſimus quintus, decimatertiâ Indictione inchoatur, *quo Princeps Sarracenorũ Aaron aduerſus Nicephorum Imperatorem duxit exercitum trecentorum millium armatorum, cùm Nicephorus videns ſe illi reſiſtere minimè poſſe, legationem pacis ad eum miſit, nimirùm Metropolitanum Synnadorum, & Petrum Egumenum Gylei, & Gregorium Oeconomum, qui nomine Imperatoris pacti ſunt dare illi tributum annuum tricenorum millium numiſmatum, & tria millia numiſmata in tributum capitis Imperatoris, & tria filij eius. Acquieſcens itaq; conditionibus his Princeps Sarracenorum: vbi ab Imperatore Romanorum tributum exegit, rediit ad ſuos.* hæc ex Theophane.

II. CAROLVS CAGAN. REGEM SVSCIPIT, ET DVC. SCLAVORVM PERIMIT.

De rebus Occidentalibus Imperij anni huius hæc reddunt Annales Francorum. *Non multò poſt Caganus Princeps Hunnorum* ſiue Auarum *propter calamitatem populi ſui Imperatorem Carolum adijt, poſtulans ſibi locum dari ad habitandum Sabariam & Carnũtum, quia propter infeſtationem Sclauorum, qui Behemanni vocantur, in priſtinis ſedibus eſſe non poterant (illi enim omnem terram Hunnorum depopulãtes Lichonem tunc Ducẽ habuerunt) hunc Imperator benignè (erat enim Caganus Chriſtianus, nomine Theodorus) ſuſcepit, & precibus eius annuens, muneribus donatum redire permiſit, qui rediens ad populum ſuum, paruo tempore tranſacto, diem ſuum obijt. Et miſit Caganus ſucceſſor eius vnum de Optimatibus ſuis, petens ſibi honorem antiquum quem Caganus apud Hunnos habere ſolebat, cuius precibus Imperator aſſenſum præbuit, & ſummam totius Regni iuxta priſcum eorum ritum habere præcepit. Eodem anno miſit exercitum ſuum cum filio ſuo Carolo in terram Sclauorum qui Behemãni vocantur, qui omnem illorum patriam depopulatus, Ducem eorum nomine Lichonem occidit.* ita planè Chriſtianiſsimo Principi de Eccleſia iugiter benemerenti omnia dexterè contigiſſe videmus, vt dum ipſe de Eccleſia laborat, Deus pro ipſo pugnet.

III. Subijciunt his ijdem Annales de venatione Caroli Imperatoris in loco qui dicitur Kamp. Sed quæ acciderint eidem Imperatori, venationi operam danti, habentur in rebus mirificè geſtis S. Gudilę his verbis enarrata [a]: *Vt Eccleſiarum amator ſemper extitit, defenſorq; ſtrenuus in cunctis deuotiſsimus eamdem Villam Morſellenſem ſacræ virginis teſtamento donauit legalibus & prædictum prædiolum Kamp, vnde arbor aduenerat, ſub pluribus & idoneis tradidit teſtibus, vt ei loco tota Villa deinceps ſubiecta maneret.* & poſt alia, hæc de venatione eiuſdem ſubijcit auctor: *Poſt hæc memoratus Imperator & Rex Carolus venationi, pro more, deditus, locis vicinis venationi aptis exturbabat rabidas feras à ſuis ſaltibus, inter quas miræ magnitudinis vrſum inſequitur, qui iam multo ſpacio victus, cùm nullum eſſet effugium, vndique campis latè patentibus, ac mortem imminentem, iam iamq; capiendus, crebris differret flexibus: propere curſu recto remeauit Morſellam, & in S. Saluatoris irrumpit Eccleſiam, vbi tum res contigit, quàm facilius ſit admirari quàm eloqui. Nam Deus, qui (vt ſcriptum eſt [b]) homines ſaluat & iumenta, beſtialem quodammodò vrſi ſenſum permutauit, rationemq; quamdam intelligendi in eo formauit. Erat namq; cernere prope ipſa ſacra virginis eum ſe inferre, & ſub tanta protectione à ſtrepitu inſequentium eum ſecurum procumbere; deinde oblitum feritatis ſuæ, flexâ ceruice, ſubmiſſoq; humiliter capite, ſanctimonialiũ aduenientium veſtigia lambere, ac more laſciuientium catulorum*

DE VRSO IN VENATIONE CAROLI AD ECCLESIAM CONFVGIENTE.

[a] Apud Surium die 8. Ian. tom. 1.

[b] Pſal. 35.

omnibus blandiri, & hoc ipſo ſatis indicare, ſe fuiſſe defenſum patrocinio famulæ Dei, cuiq; deinceps par eſſe ſe ſeruire. Quod vbi nunciatum eſt Regi cum ſuis, rem, quæ in beſtia acciderat, intellexit, Deiq; magnalia in virgine veritate, ſine eiuſdem quidem viſi læſione, ſed non ſine tei quam videat admiratione. Iam verò vrſus è ſiluestri cœpit eſſe domeſticus, & aliquamdiu apud eiuſdem loci ſanctimoniales non aliter viuit, quàm ab illis iuſſus eſſet. hactenus de his ibi.

IV. Hoc anno depreſſum valdè fuiſſe Regnum Merciorum in Britannia, qui proſequuti ſunt res Anglorum ſcriptores, iſtis præmiſsis [c]: *Bulredus accepta Ethelſwida filia Regis Athelwlfi filij Egberti, aſſinitate eius & vectigalium profuſione ab hoſtium deprædatione conſolatus eſt, ſed poſtea vigeſimo ſecundo anno, ab eiſdem patria deturbatus, Romam effugit, ibiq; apud ſcholam Anglorum, in Eccleſia S. Mariæ tumulatus eſt. Vxor eius tum quidem in patria reſidens poſtea vitam ſceleratam duxit, extremam ſortem incurrit. Tunc Regnum à Danis Ceolulpho [*] Burredi miniſtro traditum, & ut vltra placitum teneret, iuramento firmatum, poſt paucos annos Elfredus nepos Egberti obtinuit. Ita Principatus Merciorum, qui per tempora gentia viguit, ſubitò effloruit, tunc per ſucceſſores ſenuit, Rege ignauo omninò emarcuit anno Dominicæ incarnationis quingenteſimo octogeſimo quinto.* hæc auctor.

IESV CHRISTI
Annus 806.

LEONIS PAP. III. Annus 11. CAROLI MAGNI 6. NICEPHORI 5. IMPP.

I. SEQVITVR Chriſti annus octingenteſimus ſextus, Indictionis decimæquartæ, quo menſis Februarij vigeſimaquintâ Taraſius Conſtãtinopolitanus Epiſcopus moritur ſanctitate clarus. Scripſit res ab eo præclare geſtas Ignatius monachus, qui morienti præſens fuit, & de eius ad Deum tranſitu illa ſcripſit memoria digna.

Poſt plurima certamina, & profundam doctrinæ oſtenſionem, & vitæ honeſtæ puritatem & veræ Fidei confeſsionem, & rationi præditi gregis ad ea quæ ſunt præſtantiora & diuina eius monita deductionem, & in alendis pauperibus copioſam ſuppeditationem, & aſsiduam ſanctis rebus datam operam, & in paſtorali munere diuturnam moram (viginti enim & duos annos Pontificalem decorauit cathedram) ingruens morbus, & valdè grauem ei dolorem afferens, non perſuaſit vt obliuiſceretur propriæ diuinæ aſſ... Nam & morbo & ſenio laborans, nequaquam ſatiatur ſacroſancti myſterij celebratione, ſed intenſo amore ad Deum ... morbi nullam ducens rationem, pectore innitens menſæ ligneæ quæ ponebatur ante aram diuinam ſancta peragebat, oſtendens videlicet, & fidem, & ſapientem in rebus diuinis diligentiam, & ... minatum in Deum amorem! Non enim curam gerebat corporis, ... cùm rerum diuinarum eum cepiſſet ſatietas, ... terrumperet, ſed laboribus corroboratus, & cum Paulo clamans: Cùm infirmor, tunc potens ſum, acriter vacabat diuinis actis.

Inualuit ergo morbus, & eum de cætero ceſſare fecit à diuinorum operatione, ei parauit lectum infirmitatis: quod tamen non feciſſet, ante oculos eorum, qui eum nunquam in lecto conſpexerãt. Tunc fit miraculũ nouum & terribile, quod eos qui aderant, admiratione impleuit & timore, videntes eũ velut in agone & luctantem cum aduerſarijs qui non cadunt ſub aſpectum. Non enim aduerſus [c] carnem & ſanguinem erat certamen, ſed aduerſus principatus, aduerſus poteſtates, aduerſus ſpiritualia nequitiæ. Tanquam enim verba faciens cum aliquibus, qui eum examinabant, & actæ vitæ rationem ab eo exigebant, ita ... gebat. Quamobrem multis videbatur eſſe ... debendæ & rationem reddere exactionis. Erat verò inſtans iudicium ſuperiorum ... lij, omnem vitam maculam eluere, & ... appellari autem lucis participem, & ſimul ... ria expertibus poteſtatibus. Nam quamdiu quidem ... quam ijs quæ audiebat ſenſa aperta explicatione, ... bat, & prompta dabat reſponſa ad ea quæ obijciebantur, ... nullius eorum eſſe ſibi conſcium, quorum eum accuſare volebant. O nulli culpæ affinem cum Deo conuictionem! ... ligni inimici eum vel paruam ... deprehendere ... mirandi

IV. II. III. V.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN